

REMINISCENCJE WYSOWEJ

Wysowa Cerkiew

REMINISCENCJE WYSÓWEJ

Zaprojektowano i wydrukowano w Drukarni GLINIK Roberta Huka
w roku 2011 w nakładzie 500 egzemplarzy.

Wydawca: Drukarnia GLINIK Robert Huk ©
ul. Michalusa 1, 38-320 Gorlice, tel. +48 18 3539750, 605 649019
na zlecenie Stowarzyszenia Integracji Społecznej Rodzina.

Gorlice, wrzesień 2011

Wydanie 1

ISBN 978-83-61207-65-8

Printed in Poland

Tutaj jestem, gdzie bytem,
gде się urodziłem.
Tu się wychowałem
i tutaj zostałem.

Mogłem jechać, wyjechać
i stąd się oddalić,
ale jednak zostałem
z tymi co zostali.

Pomyślałem: to samo
słonce wszędzie świeci,
wiec gdzie byli dziadkowie,
będą moje dzieci.

Czy ci się tutaj uda,
czy ci się nie uda
czy cię byt zaciekawi,
czy cię strawi nuda -

Pomyśl, że o tym
nigdy się nie dowiesz,
jeśli wszystko zostawisz
i pojedziesz sobie.

Mogłeś jechać wyjechać stąd się oddalić
Ale jednak zostałeś
z tymi co zostali.

(Tutaj jestem Grzegorz Turnau)

Słowa piosenki Grzegorza Turnaua są doskonałym wstępem do refleksji nad naszą małą ojczyną. Każdy z nas ma swoje wyjątkowe miejsce na ziemi, z którego wyrusza w dorosłe życie i do którego chętnie wraca. Każdy ma potrzebę odniesienia się do stałych i niezmiennych punktów oparcia, wartości. Taką możliwość dają nam właśnie małe ojczyzny.

Album Reminiscencje Wysowej jest próbą zatrzymania w kadrze ludzi, miejsc i minionych wydarzeń. Jest to historia pisana krajobrazem, ulotnym wspomnieniem oraz emocjami, które pozwalają nam utożsamiać się z poprzednimi pokoleniami.

Wydawcą albumu jest Stowarzyszenie Integracji Społecznej Rodzina, które podejmuje działania w obszarze integracji społecznej i rozwoju uzdrowiska Wysowa-Zdrój. Wydawnictwo zostało dofinansowane ze środków Unii Europejskiej w ramach Osi 4 LEADER Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013. Projekt został złożony za pośrednictwem Lokalnej Grupy Działania „Beskid Gorlicki”.

Pragnę podziękować wszystkim, którzy przyczynili się do powstania tej publikacji, poczynając od pomysłu, a na realizacji kończąc. Dziękuję gorąco za pomoc w pozyskiwaniu: informacji, dokumentów, fotografii: Pani Janinie Brej, Pani Krystynie Gumińska, Panu Stefanowi Hładyk, Państwu Bożeniu i Janowi Łopacińskim, Panu Mieczysławowi Kormanek, Pani Marii Kosiba, Panu Romanowi Krajciewicz, Panu Zbigniewowi Miedziak, Państwu Krystynie i Janowi Okarma, Państwu Julii i Mikołajowi Prokopowicz, Pani Irenie Radkowskiej, Pani Leokadii Wanat, Pani Krystynie Rubicz, Państwu Krystynie i Janowi Wansacz, Pracownikom Uzdrowiska Wysowa oraz pozostałym osobom, których pomoc okazała się niezbędna do realizacji tego projektu.

Zaczniemy od krótkiego spaceru przez historię naszego uzdrowiska.

Miejscowość Wysowa po raz pierwszy wymieniana jest jako część dóbr rycerskiego rodu Gładyszów w 1437 r. Przez Wysową prowadził lokalny szlak handlowy z Preszowa i Bardejowa (Słowacja) do Gorlic i Biecza. W miejscowości znajdowały się składy wina węgierskiego przywożonego przez kupców. Wysowa często zmieniała właścicieli; w 1585 r. był nim Adam Brzeński, w 1736 r. rodzina Tarłów, w latach 1760 - 1803 rodzina Lanckorońskich.

Znakomite właściwości lecznicze wód mineralnych znane i cenione były już w połowie XVIII wieku. Pierwszy historyczny przekaz o źródłach wysowskich pochodzi z połowy XVII wieku, kiedy to schwytany zbójnik Sobczak zeznał, że jego kompani leczyli się tutaj „na francze”. Pisemna wzmianka o istnieniu wysowskich wód i o tym, że właściciel Wysowej wojewoda bracki hrabia Lanckoroński „corocznie tam używa kąpieli, której czerstwość swego zdrowia przypisuje” pochodzi z 1786 r.

W 1808 r. Urszula z Morszczynów Dębińska wybudowała łazienki do kąpieli w wodach mineralnych, a w 1814 r. dom mieszkalny dla kuracjuszy. W 1818 r kolejnym właścicielem Wysowej był hrabia Ludwik Morsztyn. Jego zarządcą Leon Kłosiński w 1824 roku wybudował zakład zdrojowy, a Wysowa zyskała status miejscowości kuracyjnej. Pod koniec XIX wieku Wysowa stała się znanym uzdrowiskiem, które odwiedzało 2000 kuracjuszy rocznie. Do rozwoju uzdrowiska przyczyniła się budowa kolei do Grybowa i Gorlic, co zbliżyło uzdrowisko do świata oraz budowa utwardzonej drogi z Ropy. Jak podaje dr Jarosz lekarz uzdrowiskowy w końcowych latach XIX wieku, w Wysowej skutecznie leczono dziewięć typów chorób. Zakład zdrojowo kąpielowy eksplataował wody z 7 źródeł używając ich do różnych kąpieli, natrysków, inhalacji i kuracji pitnej oraz prowadził sprzedaż wód mineralnych w butelkach. Wypoczynkowi i poprawie zdrowia służył znakomity klimat z powodu którego Wysową nazywano „Galicyjskim Meranem”. Światność uzdrowiska przerwała I wojna światowa,

a w szczególności działania wojenne związane z bitwą „pod Gorlicami” w maju 1915 r. Obok Wysowej przebiegał front, który spowodował ogromne zniszczenia zarówno we wsi jak i w urządzeniach zdrojowych. Spalone zostały zabudowania zdrojowe, niektóre wille zostały rozebrane. Zniszczone zostały nawet drewniane ocembrowania źródeł oraz drewniane rurociągi. Do końca wojny nikt nie interesował się zakładem, to co uchowało się przed wojskiem rozgrabili szabrownicy. Zakład praktycznie przestał istnieć, zniszczona została także wieś. W okresie międzywojennym zdrojem zarządzała spółka krakowskich lekarzy kierowana przez dr Wacława Kraszewskiego. Wybudowano wtedy nowe drewniane budynki zakładu zdrojowego i dużą stylową rozlewnię pijalnię, w której butelkowano wodę stołową „Wysowianka” ze zdroju „Józef”, a także wody lecznicze Słony i Wacław. W latach 30-tych leczyło się w Wysowej 700 kuracjuszy rocznie. Wznowioną działalność uzdrowiska przerwa II wojna światowa a wysiedlenia w 1945 i 1947 roku dopełniły dzieła na miejscu pozostali nieliczni a okolice opustoszały. Po II wojnie światowej uzdrowisko uległo dewastacji i zapomnieniu.

W 1959 roku utworzono Państwowe Przedsiębiorstwo „Uzdrowisko Wysowa”. W latach 60-tych i 70-tych ubiegłego wieku odbudowano i oddano do użytku większość dzisiaj istniejących sanatoriów i urządzeń zdrojowych. W latach 80-tych XX wieku uzdrowiskowy zakład przyrodoleczniczy mógł obsługiwać dziennie do 600 kuracjuszy. W grudniu 2006 roku oddano do użytku odnowioną na wzór tej sprzed wieku pijalnię wód mineralnych.

Stare fotografie wypełniają nasz wewnętrzny obraz przeszłości

O fotografii, Susan Sontag

Zapraszam do lektury tego wydawnictwa, dzięki któremu uszczawiadamy sobie, że patrząc w przyszłość nie możemy zapominać o swoich korzeniach. Reminiscencje Wysowej to album fotografii szczególnych, bowiem ukazujących fragmenty starych zdjęć, czyli okruchy z życia ludzi uzdrowiska. Można jeszcze znaleźć świadków wydarzeń zapisanych na prezentowanych zdjęciach. Wyruszmy więc w nostalgiczną podróż...

Prezes Stowarzyszenia Integracji Społecznej Rodzina
Elżbieta Wansacz

Tu som, kde som bol,
kde som sa narodil.
Tu som bol vychovaný
a tu aj zostanem.

Môžem íst', odísť',
a trocha sa oddialit',
ale aj tak ostanem,
s tými, čo ostali.

Pomysel som si: to isté
slnko všade svieti,
vedz, kde boli dedkovia,
budú moje deti.

Či tu prídeš,
alebo neprídeš,
či máš povinnosti,
či sa nudíš

Myšlienka, že sa o tom
nikdy nedozvieš,
keď všetko urobíš
a vyrazíš si.

Mohol si íst', odísť', či oddialit' sa,
ale ostal si s tými,
ešť zostali.

(Tu som: Grzegorz Turnau)

Slová piesne Grzegorza Turnaua sú dokonalým vstupom do reflexie nad našimi malými otelinami. Každý z nás má svoje východzie miesto na zemi, z ktorého vyrastá na dospelého, a do ktorého sa rád vracia. Každý má potrebu vrátiť sa do stálych a nemenných aspektov opory, hodnoty. Takú možnosť nám dávajú otěiny.

Kniha Reminiscencje Wysowej je pokus o udržanie odborníkov, miest a hodnôt. Je to história písaná krajoobrazom, vzpomienkami a emóciami, ktoré nás pozývajú stotožniť sa s predchádzajúcimi pokoleniami.

Vydavateľ knihy je Stowarzyszenie Integracji Społecznej Rodzina, ktoré vykonáva aktivity v oblasti spoločenskej integrácie a rozvoja kúpel'ov Wysowa Zdrój. Vydanie bolo spolufinancované z prostriedkov Európskej únie v rámci Osi 4 LEADER Programu Rozvoja vidieckych oblastí na roky 2007-2013.

Projekt bol podaný prostredníctvom Miestnej akčnej skupiny „Beskid Gorlicki“.

Prináleží pod'akovat' všetkým, ktorí sa pričinili o vznik tejto publikácie, začínajúc od myšlienky a končiac jej realizáciou..

Veľmi pekne ďakujem za pomoc pri získavaní: informácií, dokumentov, fotografií: pani Janinie Brej, pani Krystynie Gumińska, pánovi Stefanovi Hładyk, manželom Bożenue i Janowi Łopacińskim, pánovi Mieczysławovi Kormanek, pani Marii Kosiba, pánovi Romanowi Krajciewicz, pánovi Zbigniewovi Miedziak, manželom Krystynie i Janowi Okarma, manželom Juli i Mikołajowi Prokopowicz, pani Irenie Radkowskiej, pani Leokadii Wanat, pani Krystynie Rubicz, manželom Krystynie i Janowi Wansacz, pracovníkom Kúpel'ov Wysowa a tiež všetkým ďalším osobám, ktorých pomoc sa ukázala byť pre realizáciu tohto projektu nezastupiteľná.

Začnime od krátkeho úvodu cez história našich kúpel'ov.

Obec Wysowa je po prvýkrát spomínaná ako časť zeme rytierskeho rodu Gładyšów v roku 1437.

Cez Wysowu viedla miestna obchodná cesta z Prešova a Bardejova (Slovensko) do Gorlíc a Bieca.

V obci sa nachádzali sklady dedinského vína privezeného kupcami. Wysowa často menila majiteľov, v roku 1585 ním bol Adam Brzeński, v roku 1736 rodina Tarłów, v rokoch 1760 - 1803 rodina Lanckorońskich.

Znamenité vlastnosti liečivých minerálnych vod boli známe a cenene už v polovici 18. storočia.

Prvý historický dôkaz o wysowských prameňoch pochádza k polovice 17. storočia, v ktorom chytený zbojník Sobczak priznal, že jeho kumpáni sa tu liečili „na francze“. Písomná zmienka o pôvode wysowských vod a tiež o tom, že vlastník Wysowej vojvoda braclavský príslušník vyššej šľachty Lanckorońskiovcovi „každý rok tam užíva kúpele, ktorým čerstvost svojho zdravia pripisuje“ pochádza z roku 1786.

V roku 1808 Urszula z Morszczynów Dębińska vybudovala vane do kúpel'ov v minerálnych vodách, a v roku 1814 obytný dom pre klientov. V roku 1818 bol vlastníkom Wysowej člen vyššej šľachty Ludwik Morsztyn. Jeho správca Leon Kłosiński tu v roku 1824 vybudoval výrobu vod, a Wysowa získala štatút rekreačnej oblasti. Ku koncu 19. storočia sa Wysowa stala známymi kúpel'mi, ktoré obslužili 2000 klientov. O rozvoj kúpel'ov sa pričinilo tiež položenie kol'ají do Grybowa a Gorlic, čo priblížilo kúpele svetu a tiež vybudovanie spevnenej cesty z Ropy. Ako hovorí Dr. Jarosz kúpel'ný lekár na konci 19. storočia, vo Wysowej sa skutočne lieči deväť druhov chorôb. Závod na výrobu vod a kúpel'nictvo využíval vody zo 7 prameňov a použil ich do rôznych kúpel'ov, trysiek, inhalácií a pitnej kúry a tiež vyskúšal predaj minerálnych vod vo flasích. Rekreačne a k ochrane zdravia slúžila tiež znamenitá klíma, z pôvodu ktorej je Wysowa nazývaná tiež „Galicyjskym Meranom“. Slávu kúpel'ov pretrhla 1. svetová vojna, a v spojitosi s vojnou tiež bitka „pod Gorlicami“ v máji roku 1915. Okolo Wysowej prebiehal front, ktorý spôsobil ohromné zniženia ako v obci, tak aj v kúpel'ných.

zariadeniach. Zničili sa všetky zariadenia kúpel'ov, niektoré vily boli rozobrané. Zničené boli tiež drevené označenia prameňov a tiež drevené rúrové potrubia. Do konca vojny sa nikto nezaujímal závodom, to, čo sa uchovalo pred vojskom rozkradli zlodeji. Závod prakticky prestal existovať, zničená bola tiež obec. V medzivojnovom období kúpele riadila hóstka krakovských lekárov vedená Dr. Wacławom Kraszewskim. Vtedy boli vybudované nové drevené objekty závodu na výrobu vod a tiež veľká štýlová budova na pitie vody, v ktorej bola fl'ašovaná stolová voda „Wysowianka“ zo zdroja „Józef“, a tiež lesné vody Słony a Wacław. V 30. rokoch sa vo Wysowej liečilo 700 klientov ročne. Obnovené pôsobenie kúpel'ov pretrhla II. svetová vojna a vysídlenie v roku 1945 a 1947 doplnilo dielo na mieste sa neliečilo a okolie spustlo. Po II. svetovej vojne kúpele podľahli devastácii a zabudnutiu.

V roku 1959 vytvorila štátnej garnitúra „Kúpele Wysowa“. V 60. a 70. rokoch 20. minulého storočia bolo vybudovaných a daných do užívania väčšina dnes chátrajúcich sanatórií a kúpel'ných zariadení. V 80. rokoch 20. storočia prírodný základ kúpel'ov mohol obslužiť denne 600 klientov. V decembri 2006 bola daná do užívania budova slúžiaca na pitie vody vybudovaná podľa vzoru predošej z minulého storočia.

Staré fotografie vyplňujúce nás vnitorný súčasný obraz

O fotografii, Susan Sontag

Pozývam Vás do štúdia tohto vydania, vďaka ktorému si uvedomujeme, že patriac do súčasnosti nemôžeme zabúdať na svoje korene. Reminiscencje Wysowej to je kniha rozmanitých fotografií ukazujúcich fragmenty starých záberov, čiže zábery zo života ľudí žijúcich v kúpel'och. Možno ešte nájst' svedkov faktov uvedených na prezentovaných záberoch. Neruším viac v nostalgickej chvíli ...

Predsedu združenia Stowarzyszenie Integracji Społecznej Rodzina
Elżbieta Wansacz

Here I am, where I was,
where I was born.
I grew up here
and here I remained.

I could go, leave
and from here walk away,
but still I remained
with those who stand.

I thought the same
sun shines everywhere,
so where were the grandparents,
will be my children.

Can you succeed here,
if you fail
or the existence will be interest you
or the boredom will be you consume

Think about it
you will never know,
if you will leave everything
and will go myself.

You could go, go away, from here walk away
but still you remained
with those who stand.

(Here I am Grzegorz Turnau)

The Lyrics of Grzegorz Turnau are a perfect introduction to reflect on our little homeland.
Each of us has its own unique place on earth, which sets out in adult life and which readily returns.
Everyone has a need to address fixed and unchanging base points, value. This opportunity gives us just
a small country.

Album Reminiscences of Wysowa is an attempt to stop at scene of people, places and past events. It is a story written in the landscape, fleeting memories and emotions that allow us to identify with past generations.

The publisher of the album is the Association of Family Social Inclusion, which takes action in the field of social inclusion and development Wysowa-Zdroj. The publication was financed by the European Union under Axis 4 LEADER Village Development Programme 2007-2013. The project was submitted through the Local Action Group "Beskid Gorlice".

I would like to thank everyone who contributed to this publication, starting from the idea, and of the implementation ending. I thank very for their helping in obtaining: information, documents, photographs: Mrs. Janina Brej, Mrs. Krystyna Gumińska, Mr. Stefan Hładyk, Mrs. Bożena Łopacińska and Mr. Jan Łopaciński, Mr. Mieczysław Kormanek, Mrs. Maria Kosiba, Mr. Roman Krajciewicz, Mr. Zbigniew Miedziak, Mrs. Krystyna Okarma and Mr. Jan Okarma, Mrs. Julia Prokopowicz and Mr. Mikołaj Prokopowicz, Mrs. Irena Radkowska, Mrs. Leokadia Wanat, Mrs. Krystyna Rubicz, Mrs. Krystyna Wanacz and Mr. John Wansacz, employees of Health Resort Wysowa and other persons whose assistance was essential to this project.

Let's start with a short walk through the history of our health resort.

Location Wysowa the first time is mentioned as part of a knighthood family Gladyszów in 1437. Through Wysowa ran local trade route from Presov and Bardejov (Slovakia) to Gorlice and Biecz. In the village there were warehouses of the Hungarian wine imported by the merchants. Wysowa frequently changed owners; in 1585 was Adam Brzeński, in 1736 The Tarlow's Family, in the years 1760-1803 The Lanckoroński's Family.

Excellent healing properties of mineral waters were known and appreciated in the mid-eighteenth century. The first historical narration of the Wysowa sources comes from the mid-seventeenth century, when it captured outlaw Sobczak testified that his companions had treated here, "the francze". Written record of the existence of Wysowa waters and the fact that the owner of Wysowa governor of Bratysława Count Lanckoroński "there annually using the bath, which assigns the vigor of his health" comes from 1786.

In 1808 Ursula of Morszczyn Dębińska built bathrooms for bathing in mineral waters, and in 1814 the house for the patients. In 1818, another owner of Wysowa was Count Ludwik Morsztyn. His manager Leon Kłosiński in 1824 built a facility and Wysowa has gained the status health resort. At the end of the nineteenth century became Wysowa prestigious resort, resort visited in the one year 2000 visitors. The development of a health resort contributed in construction turn to Grybow and Gorlice, which approached a health resort to the world and construction of a paved road from Ropa too. According to doctor Jarosz in the final years of the nineteenth century, in Wysowa successfully treated with nine types of diseases. Department operated bathing water from 7 sources using them to the various baths, showers, inhalation and drinking cures and conducted sales of mineral water in bottles. Relaxation and improved health used the excellent climate of Wysowa which was called "Galician Meran". Brilliance of health resort stopped World War I, in particular, acts of war relating to the battle "at Gorlice" in the May 1915. Near Wysowa ran the front, which caused massive destruction in both the village and health resort facilities. The all buildings burned, some houses were demolished.

Even wood sources and wood pipelines were destroyed.

By the end of the war, no one was interested in the plant, what uchowało before the army looters plundered. Department of virtually ceased to exist, the village was destroyed. Between the fountain managed company of Krakow doctors with leader Dr. Waclaw Kraszewski.

Then built a new wooden buildings and a large facility stylish bottling - Pump Room, where bottled water "Wysowianka" the fount of "Joseph", as well as treatment Słony and Waclaw. In the 30 years in Wysowa were 700 bathers a year. The renewed activity of the health resort breaks World War II and the deportation in 1945 and 1947 completed the work-place and a few others around abandoned after World War II devastation and the health resort has been forgotten.

In 1959 he established the State Enterprise "Health Resort Wysowa". In the 60 and 70 years of last century, restored and put to use today, most of the existing health resorts and their facilities. In the 80 years of the twentieth century, natural medicine facility to handle day to 600 patients. In December 2006 was opened the pump room of mineral water, which was reconstructed on the model as before the age.

Old photographs fill our inner image of the past

About photography, Susan Sontag

I invite you to read this release, thanks to which we realize that looking ahead we can not forget their roots. Reminiscences of Wysowa - a special photo album, as showing the fragments of old photographs, or bits of life of people health resort. You can still find witnesses to the events recorded on the presented images. Let us now begin a nostalgic journey ...

President of the Association Family Social Integration

Elżbieta Wansacz

Przedstawiciel rodziny Tarłów, właścicieli Wysowej
w latach 1736+1760

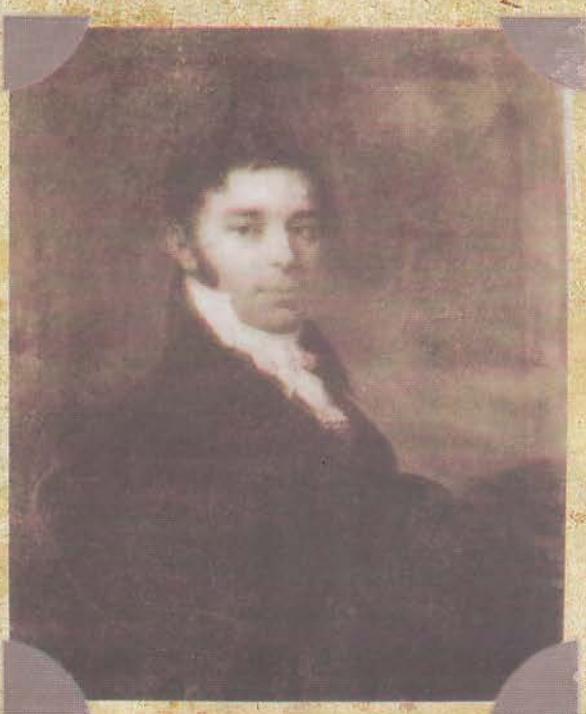
ANTONI GRAF LANCKORÓŃSKI

„Seine Herrlichkeit ist ein großer Ritter und Edelmann. Sein
goldener Helm ist mit blauem Kreuz verziert. Er hat den H. Michael
und den Standort Ordens des Großen, Oberst Landesfusche
der Freimaurer Logen und Teufelmauer.“

Antoni Lanckoroński, właściciel Wysowej
w latach 1760-1803

Urszula z Morsztynów Dębińska, właścicielka Wysowej
w latach 1803-1818

Ludwik Morsztyn, właściciel Wysowej
w latach 1818-1836

WYSOWA

IN GALIZIEN.

CUR- und BADE-ANSTALT.

Chloro - Bromo - Eisen - Natronsäuerling

Natron-Eisensäuerlinge,

Eisenhaltige Natronsäuerlinge.

Verdienst-Medaille.

KRAKAU.

Verlag der Eigentümer der Badeanstalt.
VEREINIGTE DRUCKEREI.

1897.

WYSOWA

ZAKŁAD ZDROJOWO-KĄPIELOWY.

SPRAWOZDANIE

za rok 1896

przy

Dra Władysława Jarosza

lekarza zakładowego od r. 1893.

PODGÓRZE.

Nakładem właścicieli Zakładu kąpielowego.

Czcionkami drukarni S. L. Deutscher.

1897.

Karty tytułowe folderów

Wskazania:

Choroby narządu oddechowego:
nieżyły krtani,
tchawicy, oskrzeli;
gruźlica płuc;
chroniczna, roze-
dma płuc, dusz-
nica oskrzelowa.

Choroby narządu pokarmowego:
nieżyły kwaśny,
śluzowy.

**Choroby prze-
wodu moczowego**

ZDRÓJ SŁONY **WYSOWA**

SZCZAWA ALKALICZNA SODOWO-SŁONAWA

SKŁADY WE WSZYSTKICH APTEKACH
ZAMÓWIENIA TAKŻE W ZARZĄDZIE ZAKŁADU

Wysowska szczawa
alkaliczna sodowo-
słonawa:
ze Zdroju Słony.

Rozbiór che-
miczny przez
prof. Trocha-
nowskiego:

Chlorek sodu 2,350

" illu 0,003

Bromek potasu 0,080

Jodku potas. 0,001

Dwuwegl. sod. 7,036

" wap. 0,883

" magnu 0,288

" tlenku 0,022

Wolny Ca₂ 0,098

Składn. stale II,208

„WYSOWA“ ZAKŁAD ZDROJOWO-KĄPIELOWY W GALICYI

ma zaszczyt polecić P. T. Panom Lekarzom

ZNAKOMITE SILNE SZCZAWY ALKALICZNO-ŻELAZISTE

zawierające obok innych składników nadto brom i jod.

Wody mineralne Wysowskie należą do najsilniejszych szczaw żelazistych z pomiędzy wszystkich wód krajowych, ze względu zaś na zawartość bromu i jodu i szczęśliwego ugrupowania składników, zajmują zupełnie odrębne stanowisko, pomiędzy wszystkimi wodami europejskimi. Skuteczność wód wysowskich jest znana powszechnie, na dowód czego przytaczamy orzeczenia, następujących P. P. Lekarzy:

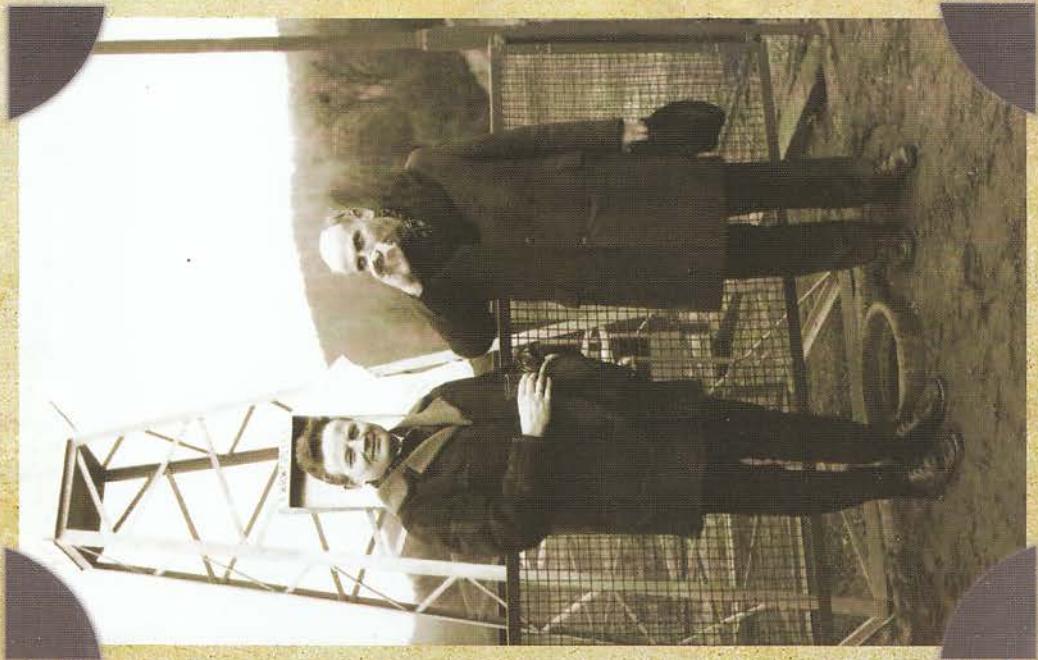
Na żądanie właścicieli zdrojowiska Wysowa, w Galicji, w powiecie gorlickim położonego, zawiadczam niniejszem, iż wody lekarskie wysowskie, rozebrane chemicznie przez znakomitego chemika Prof. Dra B. Radziszewskiego odznaczają się nadzwyczajnymi przymiotami. Szczęśliwe ugrupowanie składników skutecznych jakoto dwuwęglanu sodo-wego, chlorku sodowego, dwuwęglanu żelazowego i bromku potazowego, w wodach wysowskich, nadaje im właściwą niemal wyłączną cechę w rodzinie znanych wód mineralnych. Wody wysowskie stoją na granicy trzech działów wód lekarskich: szczaw alkaliczo-chlorowcowych, wód słonych jodo-bromowych i szczaw alkaliczo-żelazistych, zawierają bowiem składniki skuteczne trzech tych grup, a od każdej z nich wody wysowskie korzystnie wyróżniają się już to znaczną ilością zawartego w nich dwuwęglanu żelazowego, już też bezwodnika węglowego, albo wreszcie chlorku sodowego. Wysowa nadto posiada pięć zdrojów, w których składniki wzmiękowane najrozmaitiej się grupują. Z tych powodów zakres wskazań do użycia leczniczego wód wysowskich nadzwyczaj jest obszernym, gdyż z wielką korzyścią mogą być zalecane we wszystkich chorobach, w których bywają używane całe szeregi wód

mineralnych, zaliczane do trzech wyżej przytoczonych działów, przyczem lekarz ma obszerne pole do stosowania wód wysowskich w pewnych postaciach klinicznych ogólnego chorobowego wzoru, zawiistych od indywidualnych właściwości chorego. W ogóle zarówno na zasadzie racjonalnego ocenienia fizyologicznego działania wód wysowskich ze stanowiska teoretycznego jak i na podstawie nielicznych wprawdzie spójrzereń balneoterapeutycznych polecić mogę sumiennie wody wysowskie przedewszystkiem w niezbyt wszelkiego rodzaju i przewlekłych zapaleniami różnorodnymi narządów oraz ich następstwach, zwłaszcza u osób zołzowatych i niedokrewnych, tużież w ogólnych zboczeniach odżywiania, zwłaszcza w zołzach u osób erytycznych i niedokrewnych, tużież w uporczywych postaciach niedokrewności i blednicy u osób zołzowatych.

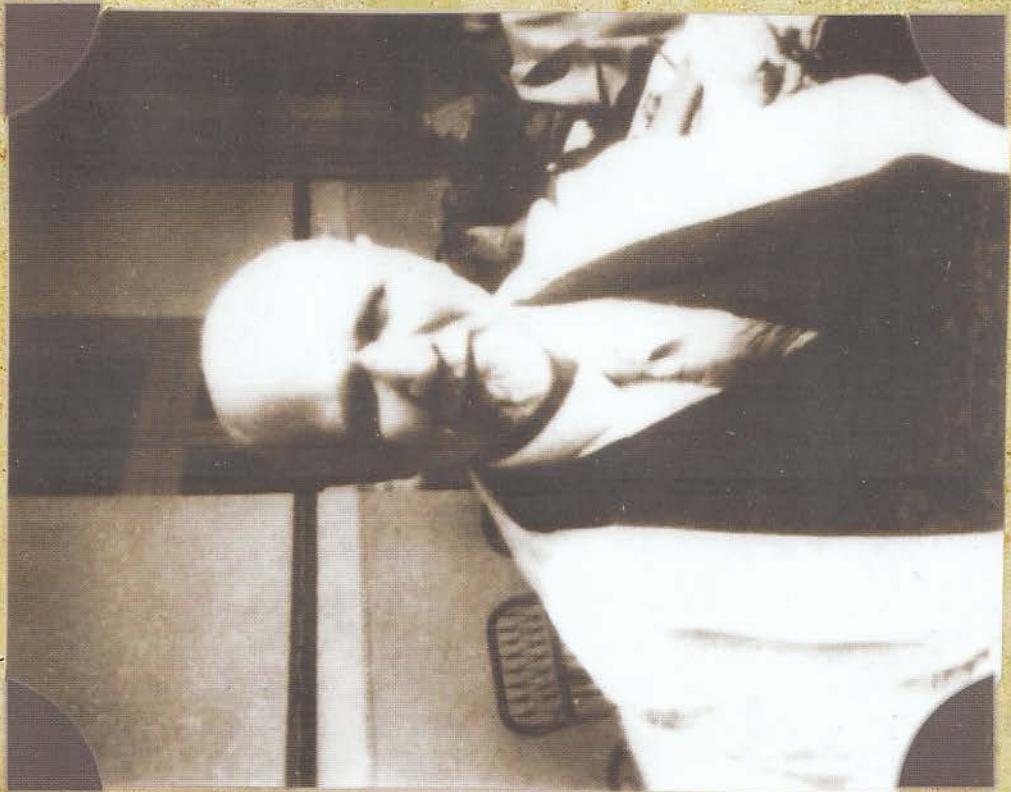
Świadectwo niniejsze własnoręcznym podpisem stwierdzam.

Kraków, dnia 14 Marca 1883 r.

Dr. Bolesław Lutostński m. p.
członek nadwyzet. Akademii Umiejętności,
ct. Komisji Balneologicznej, etc.

Chrzest źródła "Franciszek", prof. Franciszek Kokot
i dyrektor Uzdrowiska Stanisław Paluch, 1977r.

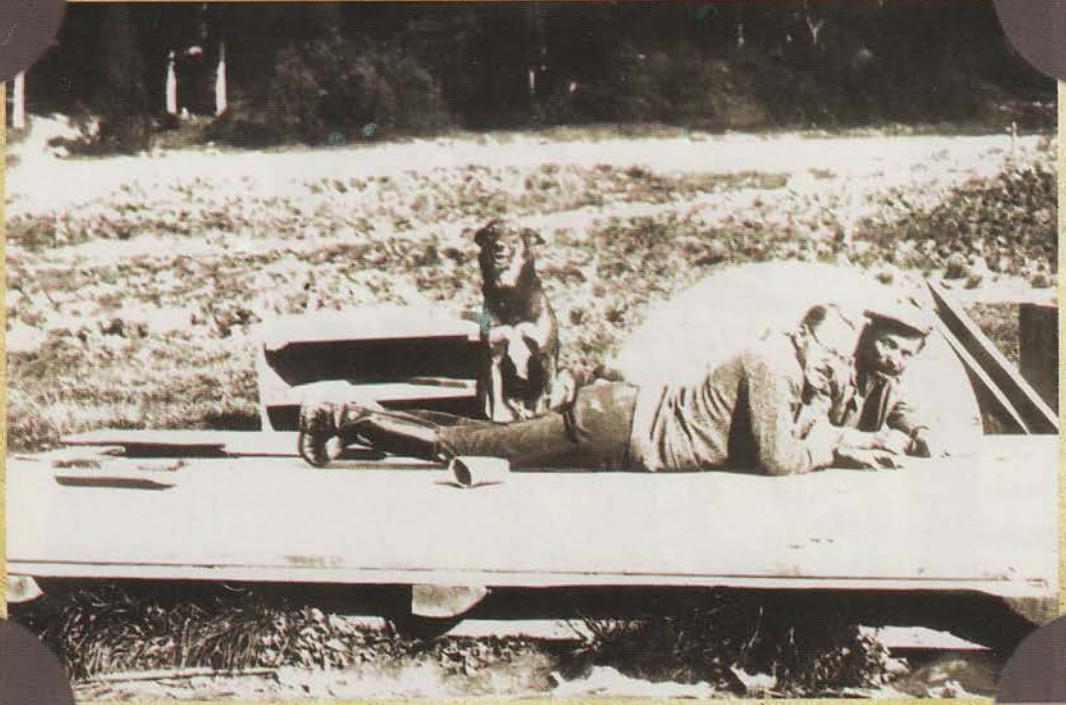
Waclaw Kraszewski, założyciel Spółki Akcyjnej "Wysowa"
w okresie międzywojennym

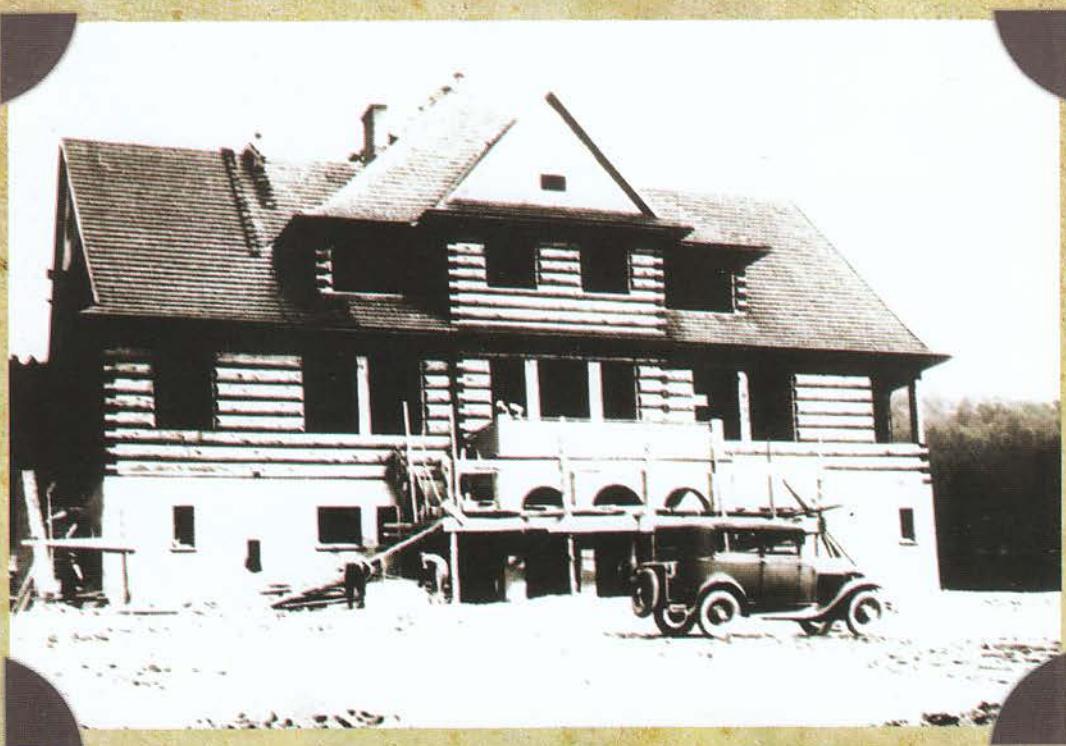
Maria i Rupert Jan Łopacińscy, 1935r.

Zofia i Józef Łopacińscy, 1935r.

Budowa Willi Łopacińskich, 1935-1936r.

Willa Łopacińskich, 1937r.

Budowa kościoła, 1937r.

Święto Lasu, 1939r.

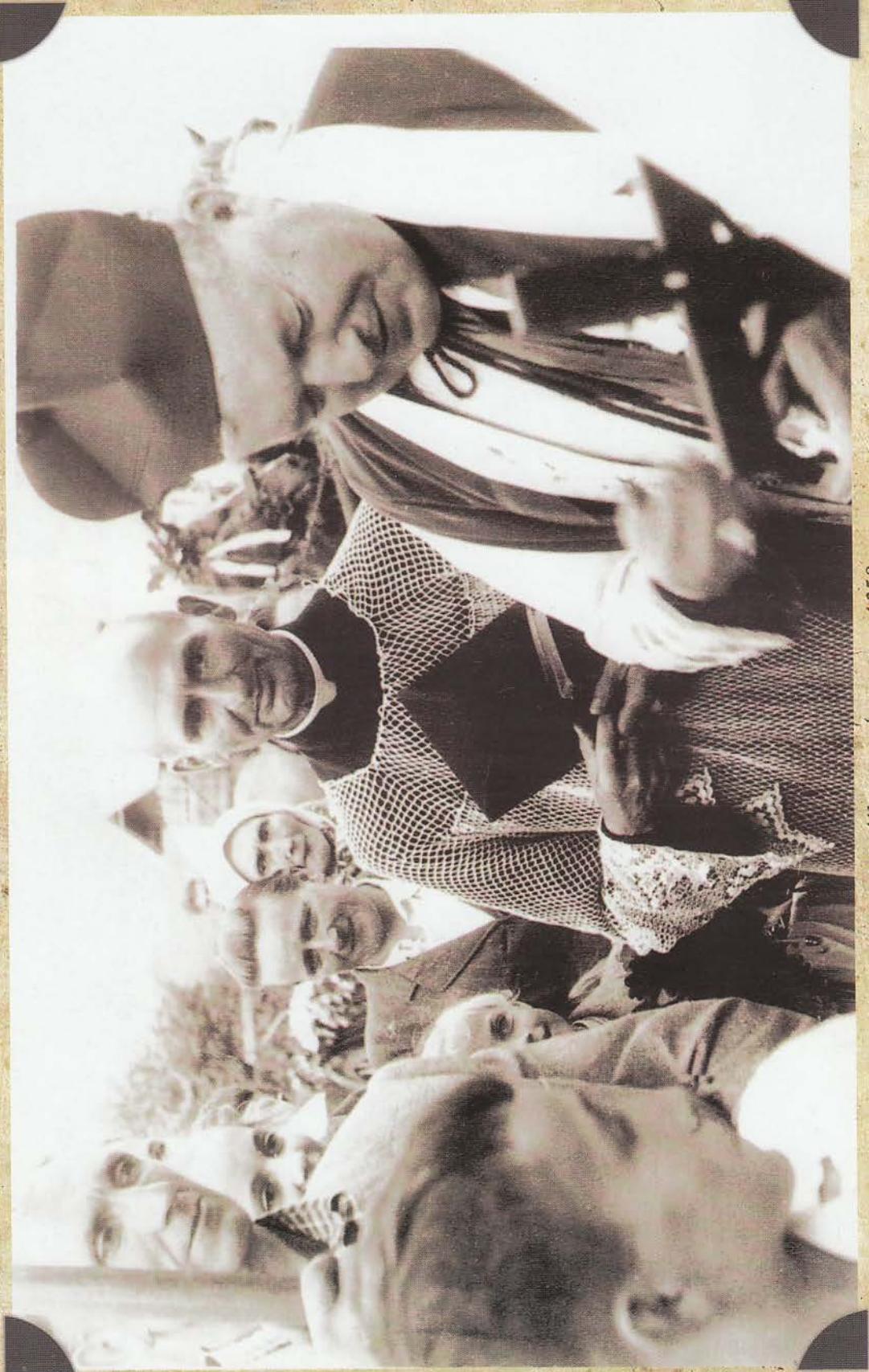
Kościół, 1940r.

Rodzina Góral z letnikami, 1955r.

Mieszkańcy Wysowej, pielgrzymka, lata 50-te XX w.

Wizyta kanonicza, 1958r.

Rodzina Zawilińskich, 1958r.

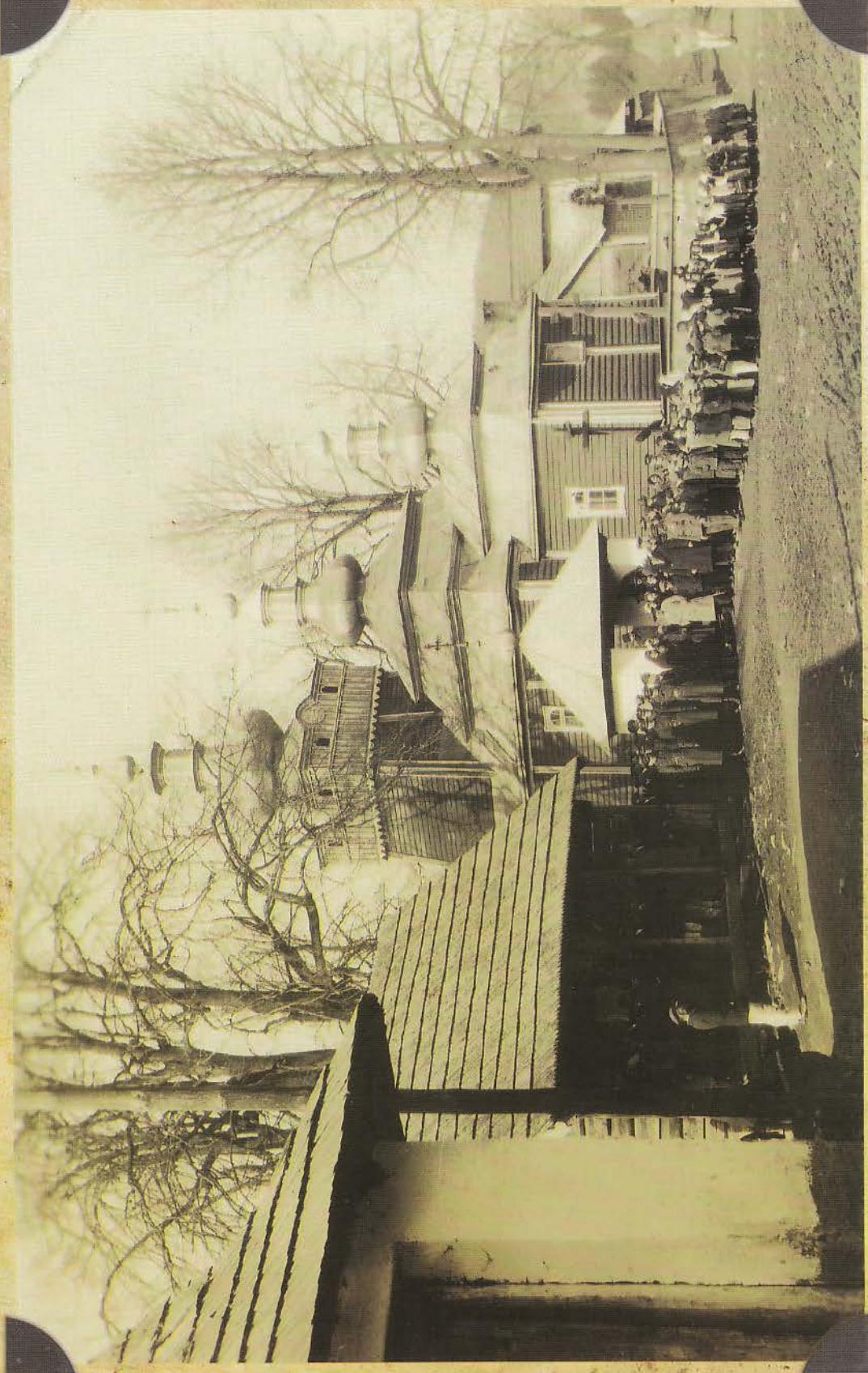

- Procesja na św. Góra Jawor, 1937r.

Kaplica na św. Górze Jawor, 1938r.

Wysowa, 19 marca 1933r.

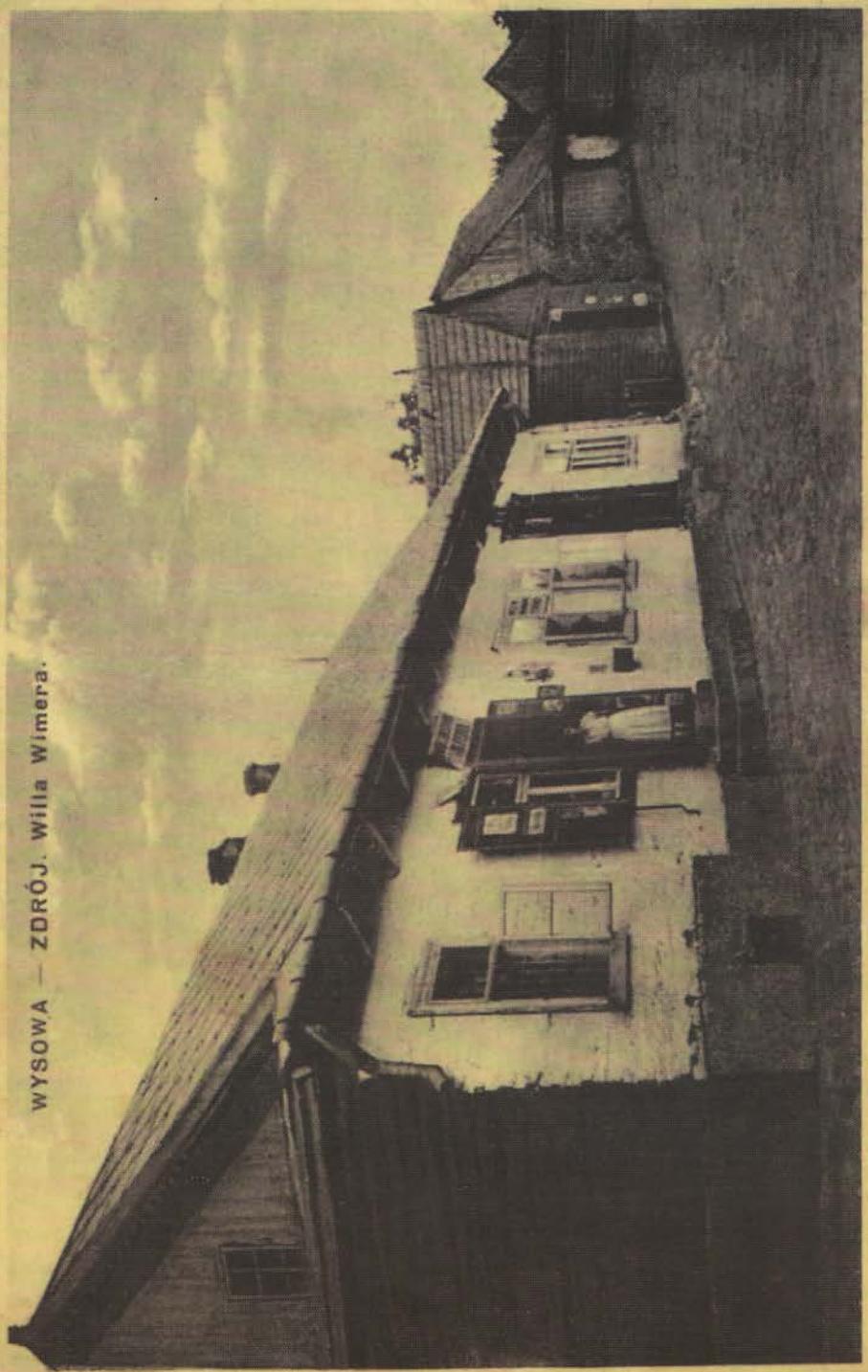
I Komunia św., 1952r.

Dzieci podczas I Komunii św. z ks. Karolem Janiszem, 1955r.

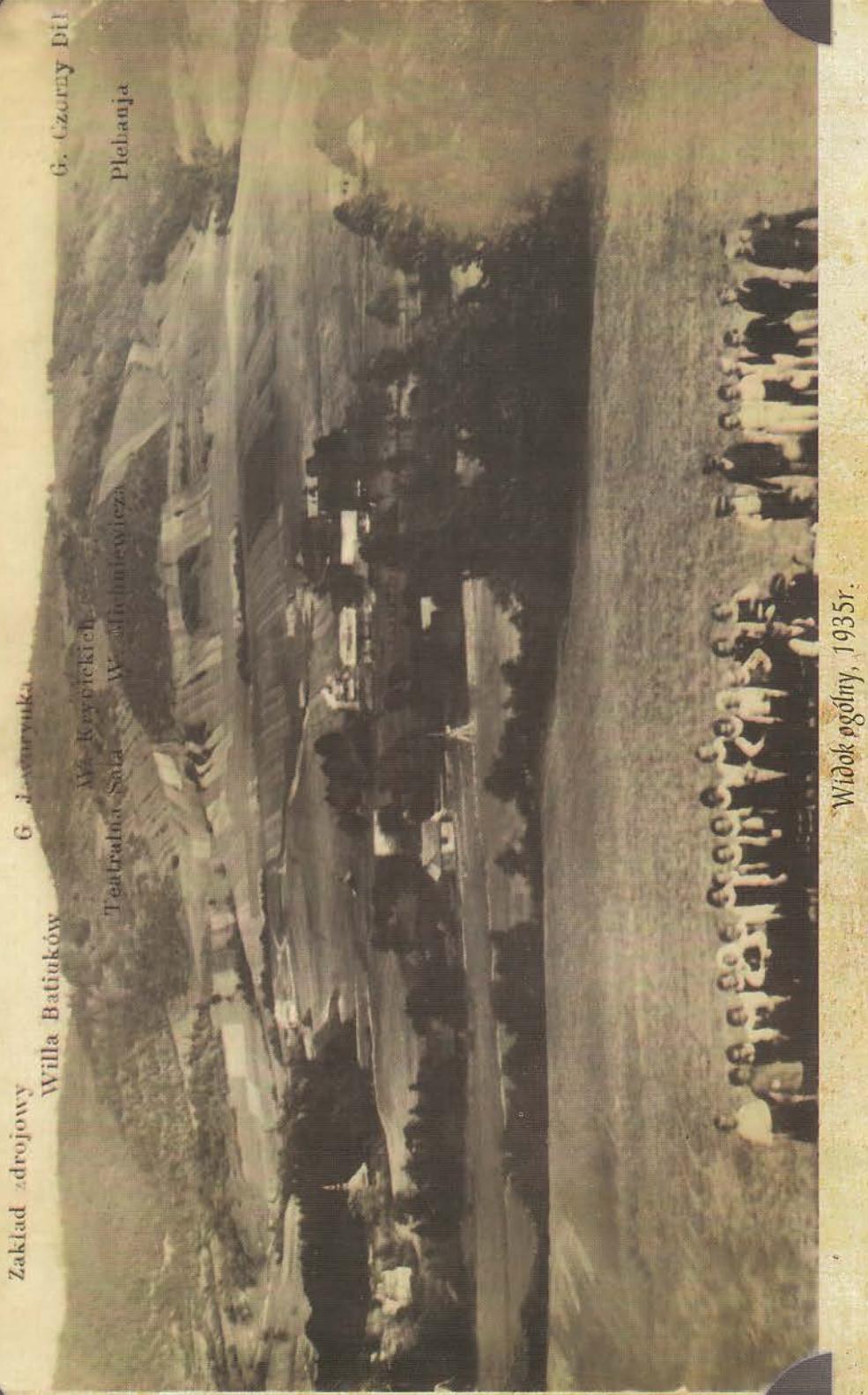
Procesja, 1970r.

WYSOWA — ZDROJ. Willa Wimera.

Willa Wimera, 1935r.

Widok ogólny na wieś, 1935r.

Widok ogólny, 1935r.

Willa Batiuka, 1938r.

Willa w parku, 1950r

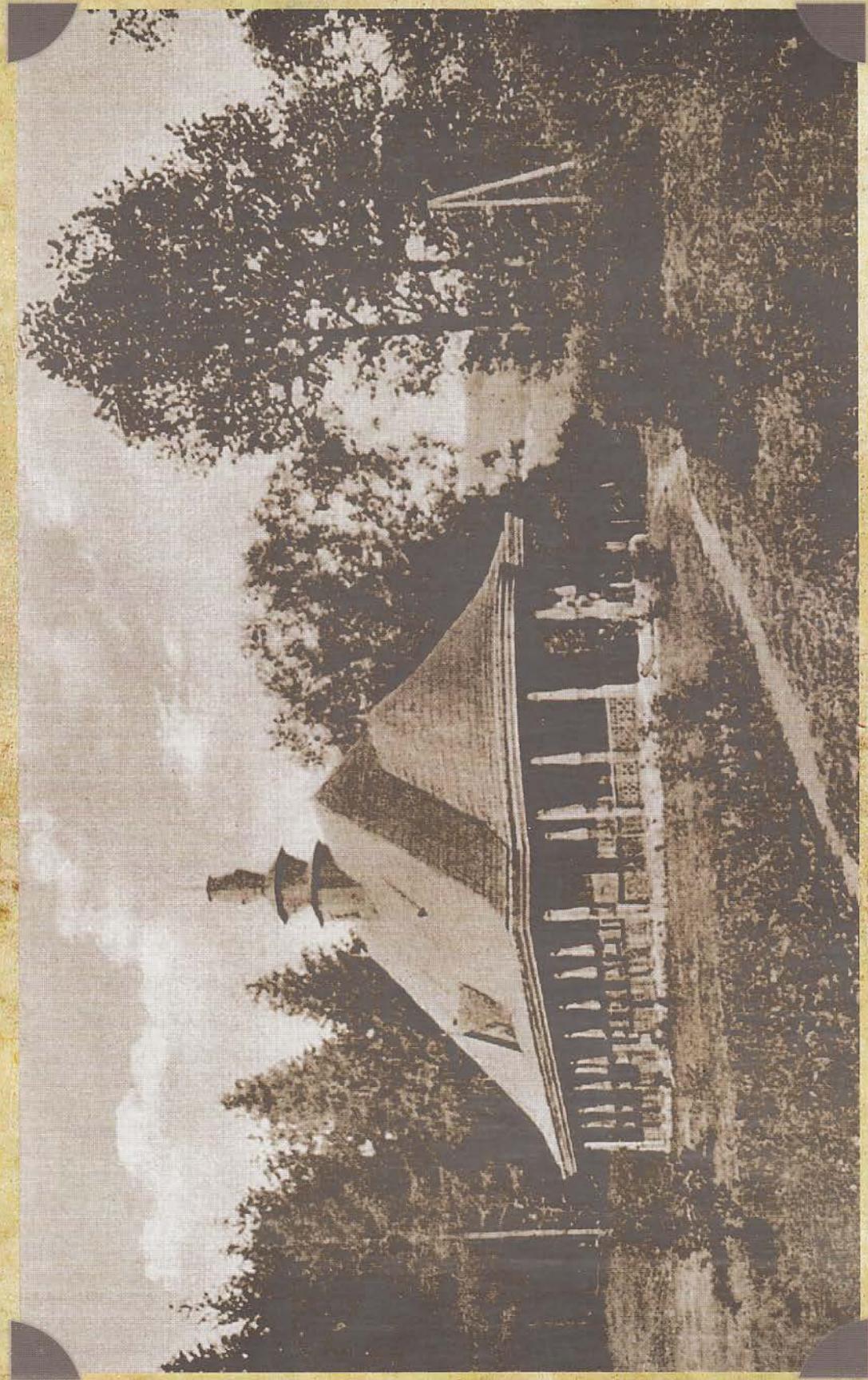

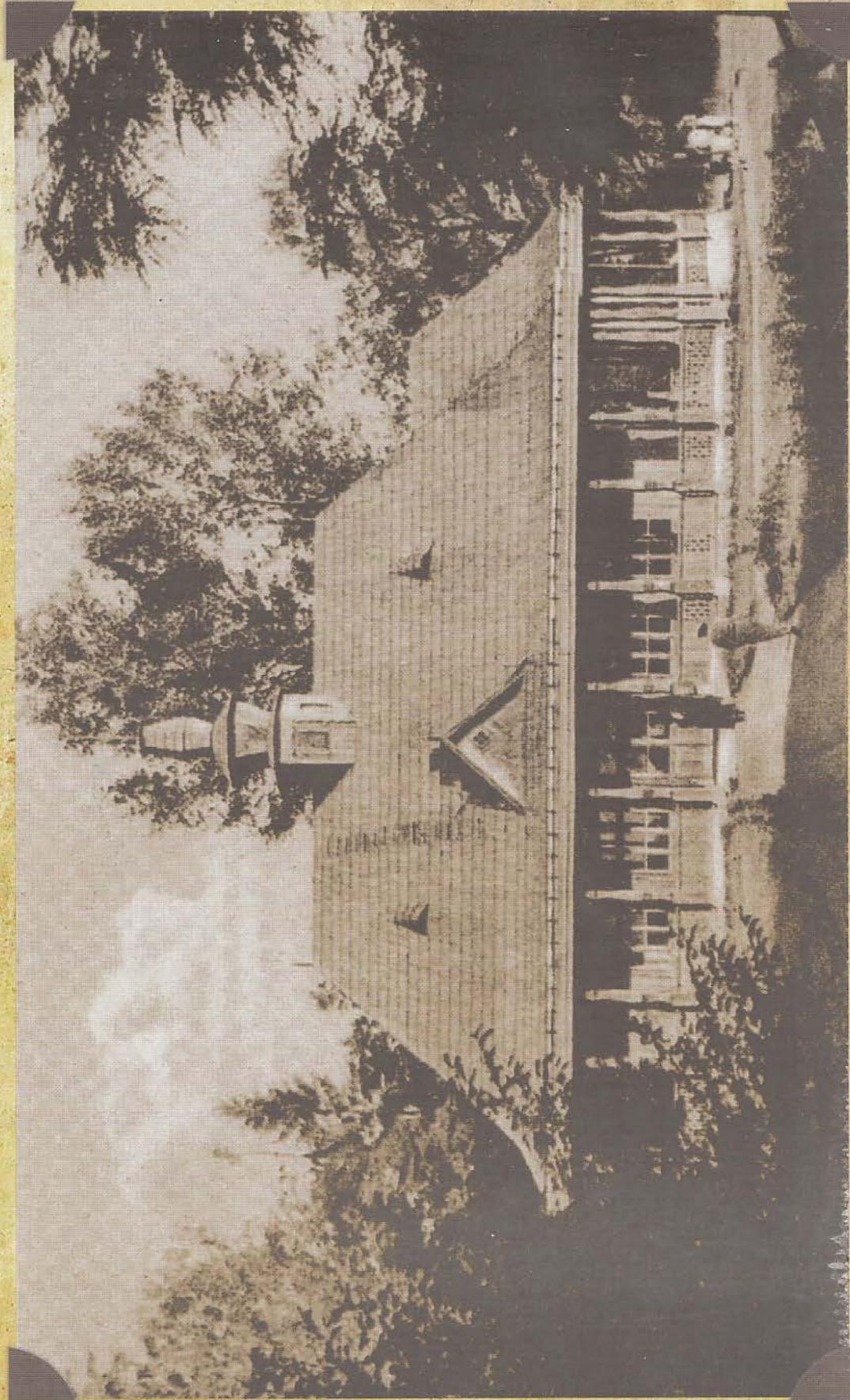
Widok ogólny, 1958r

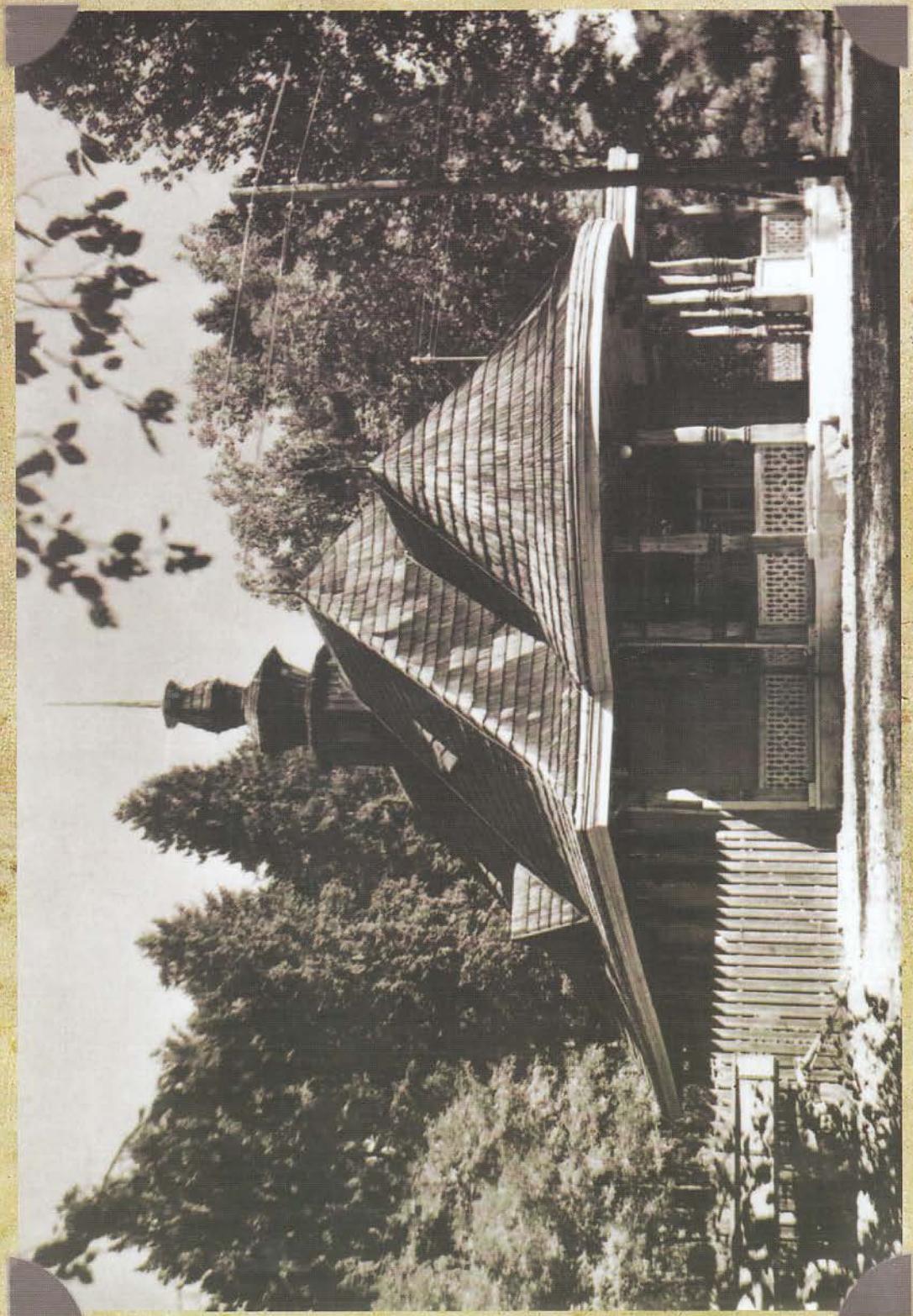
Kapliczka na św. Górze Jawor, 1938r.

Rozlewnia pijalnia, 1934r.

Rozlewnia pijalnia, 1934r.

Rozlewnia piątki, 1938r.

Występy ludowe przed pijalnią, 1938r.

Występy ludowe przed pijalnią, 1938r.

Przed pijalnią, od lewej: Włodzimierz Rublicz, Władysław Dobek, Stanisław Matuszyk, Michał Rublicz, kaďrowiec z Fabryki Maszyn "Glinik", Jan Sarnicki

Przed pijalnią, 1951r.

Przed pijalnią, lata 60-te XX w.

Przed pijalnią: Władysław Paliński, Maria Kłuska,
Eugeniusz Siwiak, lata 60-te XX w.

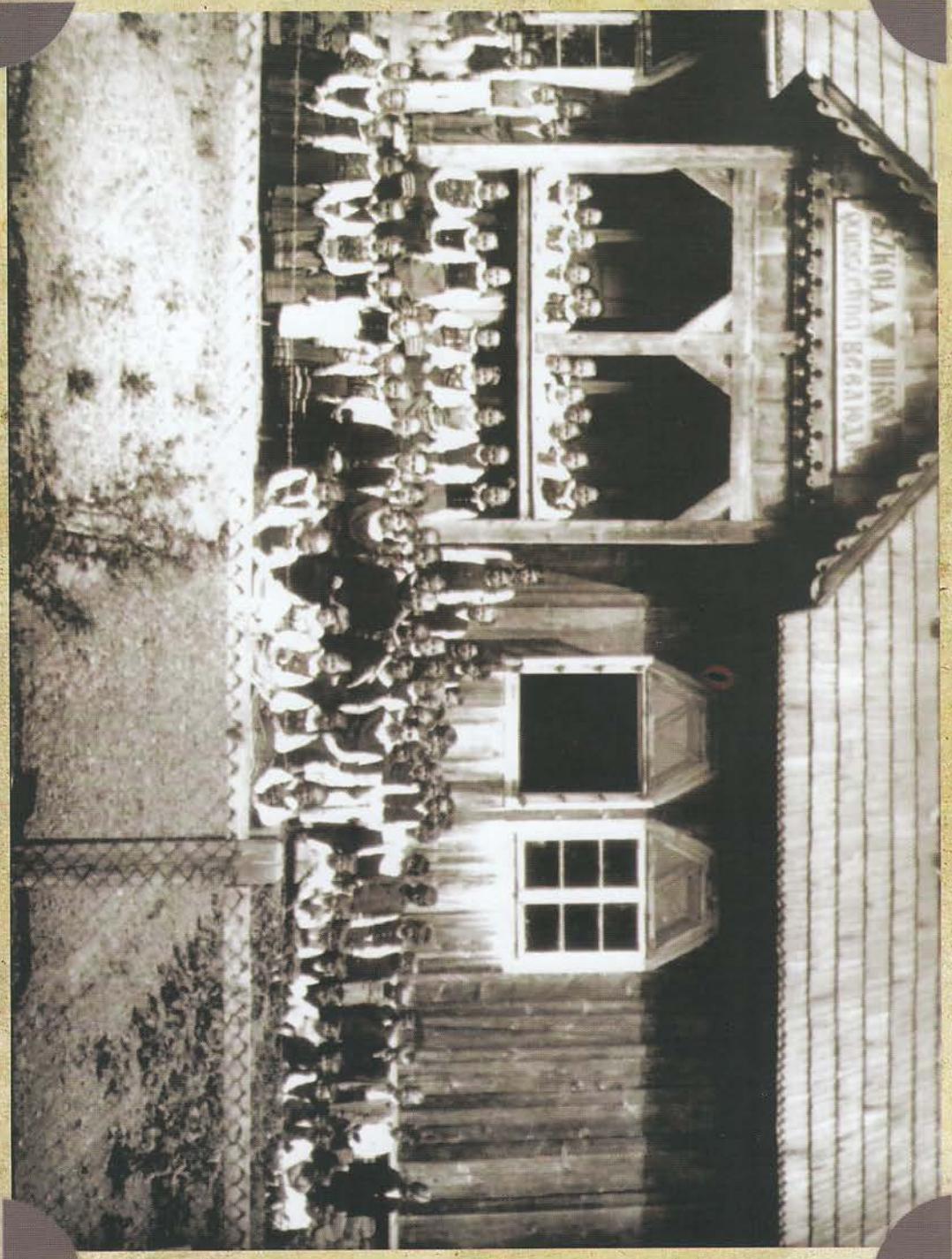
Przed pijalnią, Janina Brej, Aniela Durlak, Julia Ryzyk, Maria Kluska,
lata 60-te XX w.

Pracownice roźlewni, lata 60-te XX w.

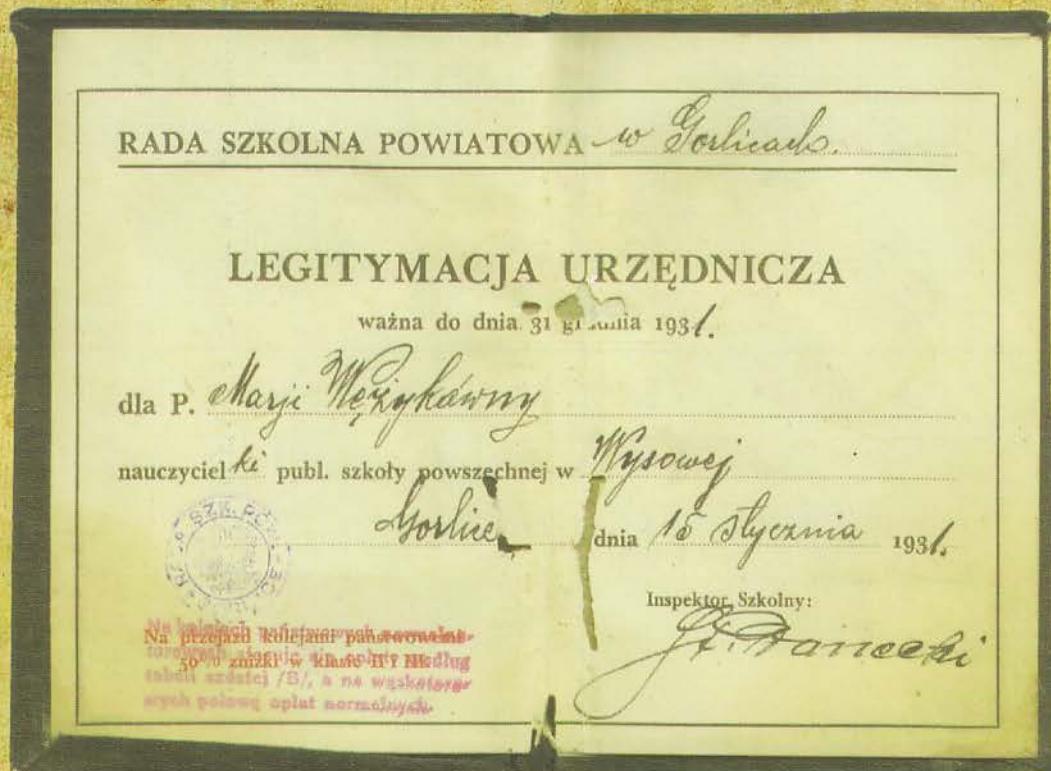
Franciszek i Stanisława Ostrowscy, Piotr Wanat, 1955r.

Szkoła, 1938r.

Legitymacja nauczycielki Marii Węzykówny, 1931.

Szkoła, lata 50-te XX w.

Krystyna i Mieczysław Góral, 1 września 1955r.

Zajęcia sportowe, 1957r.

Nauczyciel Władysław Mazgaj z klasą, 1957r.

Uczniowie z nauczycielami

Helena Krajciewicz

Michał Krajciewicz, nauczyciel

Willa Krajciewiczów, 1965r.

Teodora i Jan Okarma, 1930r.

Rodzina Kuryło, 1930r.

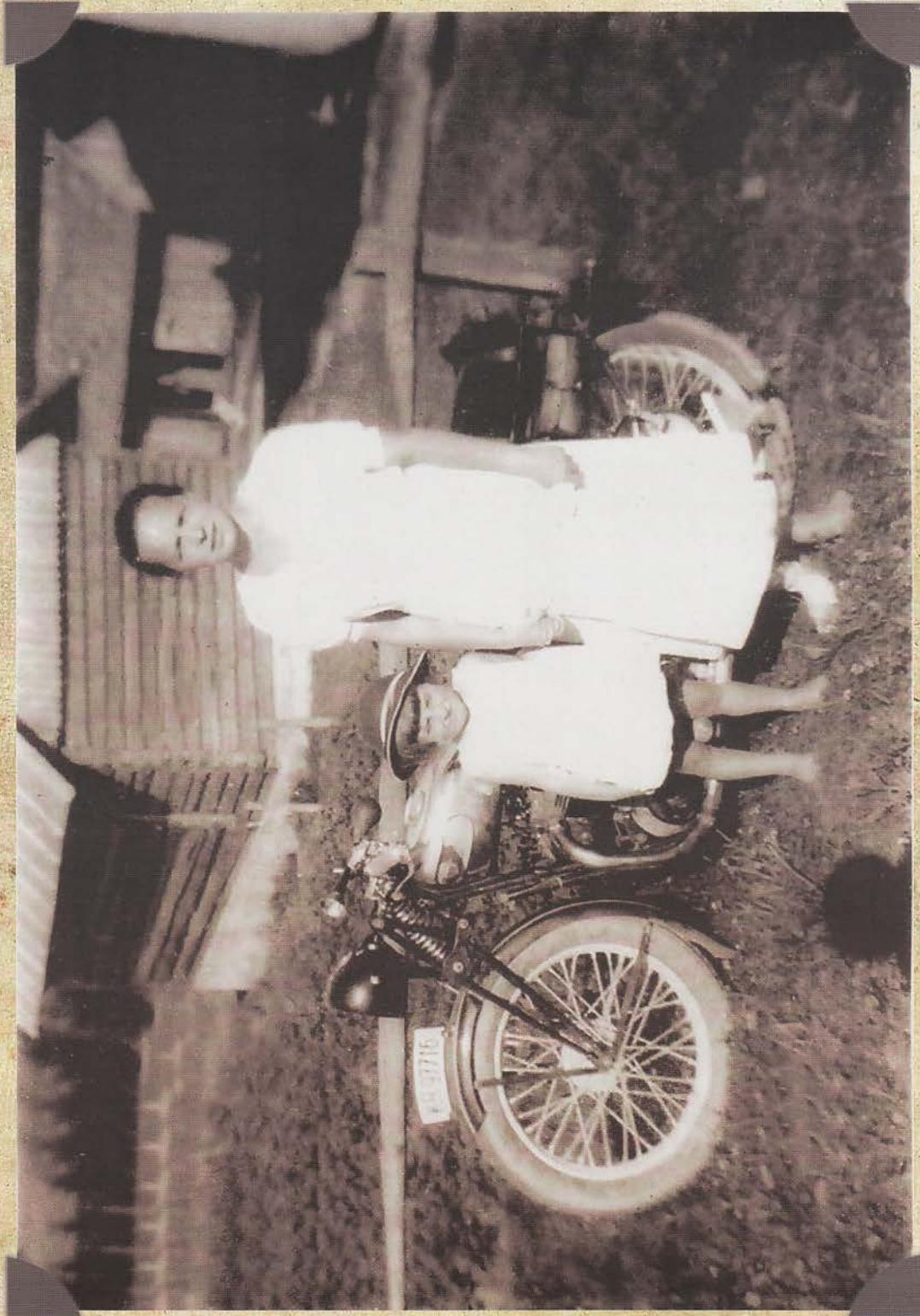
Dzieci z opiekunką, 1932r.

Willa P. Mruk,
Krystyna i Roman Gumulka, Janina Borowicz z opiekunką, 1932r.

Krystyna i Roman Gumulka, Janina Borowicz, 1932r.

-Krystyna Gumińska z opiekunką, 1932r.

Zespół ludowy z Wysowej, lata 30-te XX w.

Zofia i Józef Łopacińscy, 1935r.

Centrum wsi, 1935r.

Odbudowa studni, 1936r.

Graw karty, 1938r.

Przed Willą Łopacińskich, 1949r.

Budowa budynku gospodarczego Spółdzielni Produkcyjnej, 1952r.

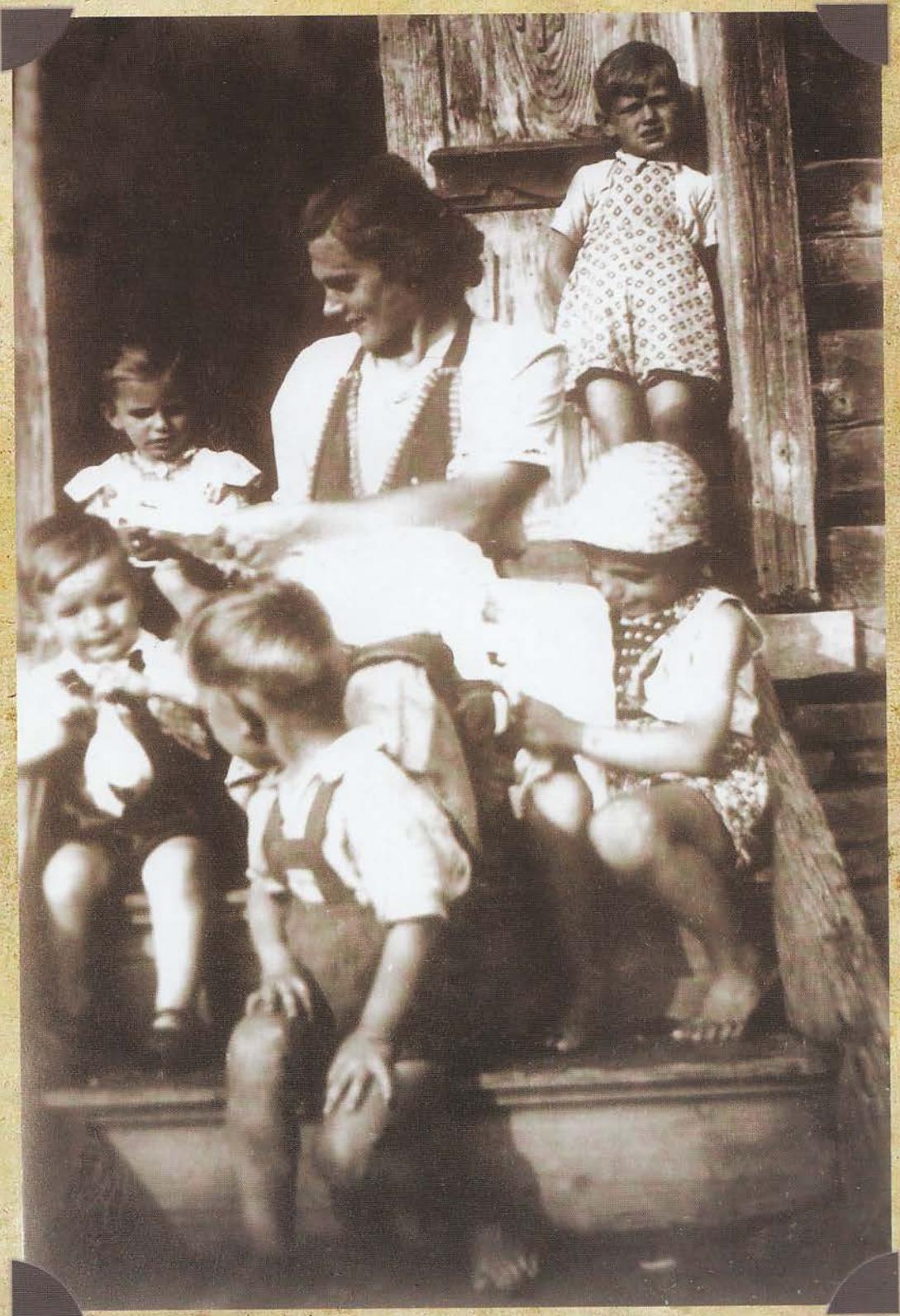
Okopywanie buraków: Władysława Pawełczak, Teodora Garnuch,
Julia Kasprzyk, letniczka, Maria Okarma, 1954r.

Wyjazd mieszkańców Wysowej na dożynki do Uścia Gorlickiego, 1953r.

Klaudia Pałyga i Rozalia Zawilińska z córkami Ireną i Martą, 1953r.

Skubanič gesi, Emilia Góral, 1956r.

Janina Brej, Maria Okarma i Anna Sycz, 1971r.

Widok ogólny, 1958r.

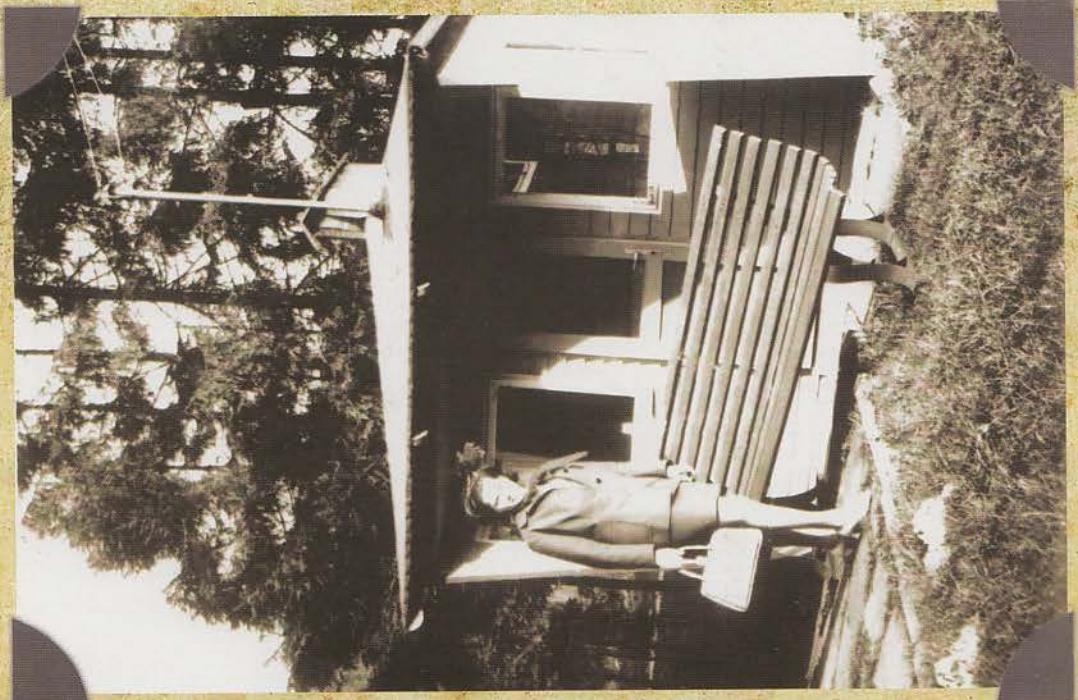
Dzieci Strażaka, 4 maja 1972r.

Krystyna Wansacz Stanisława Ostrowska, 1972r.

Krystyna Wansacz, 1972r.

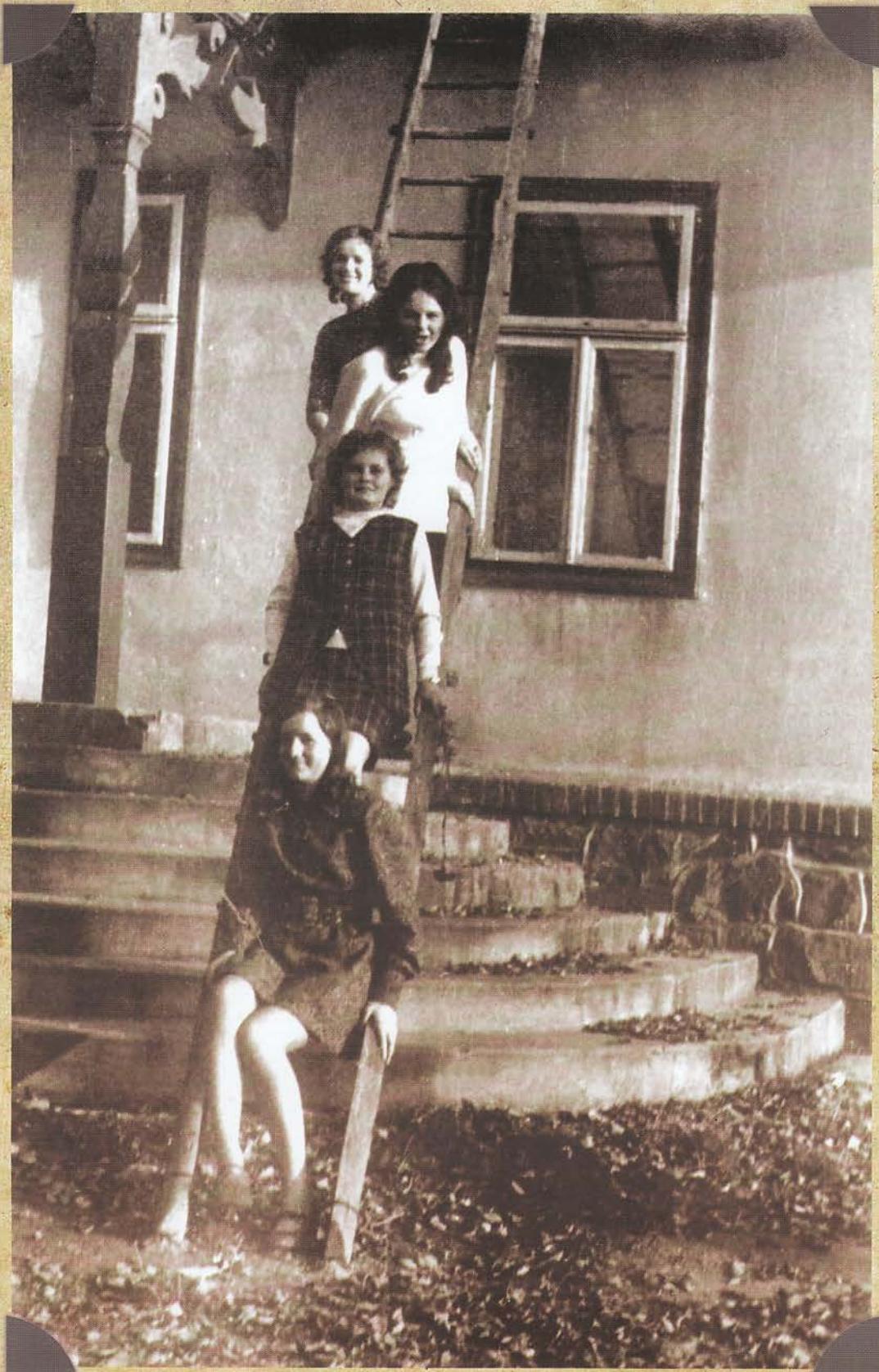
Ośrodek Wczasów Rodzinnych, Maria Bąk, 1972r.

Prymice ks. Henryka Sobierajskiego.
Trzeci z lewej, ks. Władysław Węgrzyn, 1972r

Prymice ks. Henryka Sobirajskiego, 1972r.

Przed Domem Zdrojowym.

Od góry: Maria Potocka, Helena Pytel, Maria Tomaszewska, Krystyna Wansacz, 1972r.

Sanatorium "Beskid".

Maria Spólnik, Jan Wansacz, Franciszka Bochniak, Helena Pawelczak, 1972r.

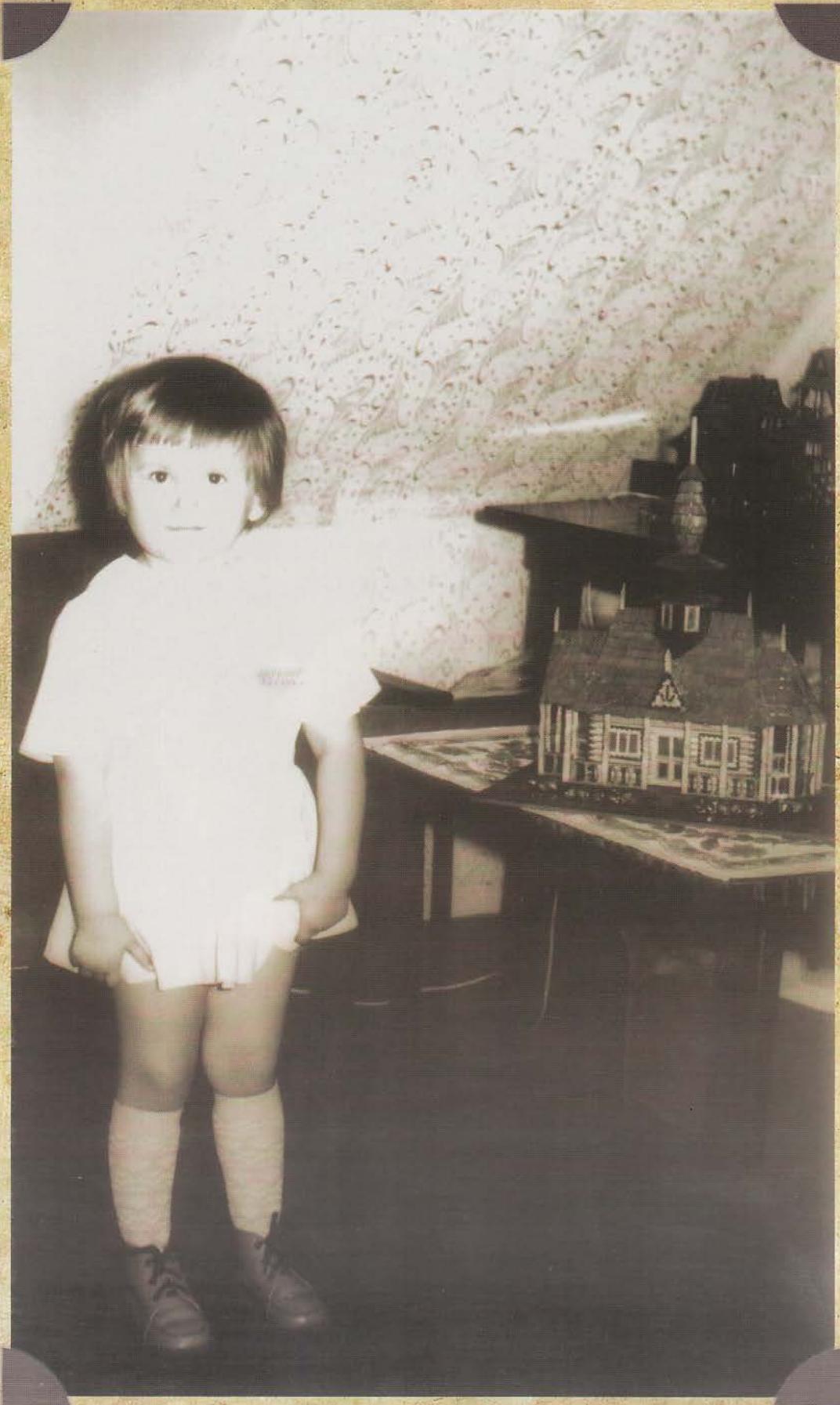
Krystyna Waansacz i Helena Pytel, 1973r.

Mieszkańcy Domu Zdrojowego, 1975r.

Elżbieta Wąsacz, 1976r.

Elżbieta Wansacz z makietą pijalni, 1977r.

Załogi strażnic granicznych z Wyssowej i Kurova, 27 sierpnia 1976r.

- Uczniowie szkoły podstawowej, 1979r.

Zaprojektowano i wydrukowano w Drukarni GLINIK Roberta Huka
w roku 2011 w nakładzie 500 egzemplarzy.

Wydawca: Drukarnia GLINIK Robert Huk ©
ul. Michalusa 1, 38-320 Gorlice, tel. +48 18 3539750, 605 649019
na zlecenie Stowarzyszenia Integracji Społecznej Rodzina.

Gorlice, wrzesień 2011

Wydanie 1

ISBN 978-83-61207-65-8

Printed in Poland